

مردم دنیا به هزار زبان حرف میزنند

ترجمه احمد نفیسی

از هنگامی که خداوند فرزندان آدم را بسبب دست درازی پدرشان از بهشت بیرون کرد دنیا پر از اختلاف تکلم دچار افتراق گردید. از همان تاریخ بشر در نواحی مختلف به زبانهای مختلف حرف میزده است و سالهاست که دانشمندان برای شناختن آن زبانها کوشش میکنند. اخیراً پروفسور زیگفرید مولر Siegfried Mueller از دانشگاه آدلفی Adelfi از طرف وزارت فرهنگ آمریکا ماموریت یافت که در این باب تحقیق کافی بعمل آورد از مطالعات قبلی باین نتیجه رسیده بودند که تعداد زبانهای دنیا چنانچه آنهایی که از میان رفته است و چنانچه آنهایی اکنون رایج میباشند ۲۷۹۶ میباشند ولی ممکنست با وقت بیشتری این رقم به سه هزار برسد.

بیش از دو هزار زبان در دنیا فقط میان عدد معدود چند هزار نفری و حتی چند صد نفری رواج دارد. مثلاً در کوشه جدید ۱۳۲ زبان و در استرالیا ۱۰۰ زبان و در آفریقا ۵۰۰ زبان و در نیمکره غربی ۱۲۰۰ زبان مختلف وجود دارد.

معمداً در همین نقاط بعضی از این زبانها را بیش از چند میلیون نفر تکلم میکنند. در آمریکای جنوبی هنوز چهار میلیون نفر زبان کچیوا QuiChua که زبان قدیمی قوم اینکا بوده است حرف میزنند. همچنین بزبان هوسا Hausa در نوچه ۱۴ میلیون نفر تکلم میکنند و سواحلی Swahili زبان ده میلیون نفر اهالی آفریقای شرقی است.

عده زیادی از مورخین و نویسندگان آمریکا که دارای زبانهای مختلف بوده اند کم کم زبان قدیم خود را فراموش می کنند و بعید نیست که اگر دانشمندان زودتر موفق به ضبط آنها نشوند دیگر دسترسی بآنها میسر نباشد.

در اروپایک نمونه از این قبیل وجود دارد. در شمال آدریاتیک در جزایر ویکلیا Veglia زبان مخصوص وجود داشت که اکنون از میان رفته است ولی در ۱۹۰۰ یک دانشمند ایتالیائی موسوم به بارتلی Bartoli که بدینجا رفته بود سه نفر را یافت که بزبان قدیم آشنائی داشتند و او از قول آنها بزبان مذکور را یادداشت کرده است. اکنون آن سه نفر مرده اند و دیگر هیچکس بدان زبان حرف نمیزند.

زبانهای زنده

تقریباً یکصد زبان در دنیا وجود دارد که تکلم کنندگان بدان زبانها از یک میلیون نفر بیشتر است ولی زبانهایی که بیش از پنج میلیون نفر بدانها تکلم میکنند در حدود سوزده تا است و مهمترین آنها از اینقراردند:

زبان چینی: که متجاوز از شصت میلیون متکلم دارد و اگر لهجه شمالی را که مانداریش ناموسده می شود و بزبان اصلی فرق دارد از آن جدا کنیم باز چهارصد میلیون نفر با آن حرف میزنند و از آن حیث سرآمد زبانهای جهان است.

زبان انگلیسی: بدین زبان سصد میلیون نفر تکلم می کنند علاوه بر این امروز انگلوس زبان صنعتی و تجارتی و علمی دنیا شده است و بدین جهت روز بروز رایج تر می شود.

در بعضی از زبانها برای یک مرد یا یک زن یا یک سگ، فقط یک ضمیر وجود دارد

زبان هندوستانی : که لهجه هندی هندوستان و اردوی پاکستان بدان تعلق دارد و دوست میلیون نفر با آن حرف میزنند .

زبان روسی : که تقریباً یکصد میلیون نفر از جمله روسیه شوروی همیشه و یکصد و ده میلیون نفر دیگر بعنوان زبان رسمی از آن استفاده میکنند .

زبان اسپانیولی : که یکصد و شصت میلیون نفر که بیشتر آنها ساکنین امریکای جنوبی هستند با آن حرف میزنند .

زبانهای آلمانی ، ژاپنی و اندونزی هر یک در حدود یکصد میلیون و زبانهای فرانسه و پرتغال در حدود هشتاد و پنج میلیون و زبانهای عربی ، ایتالیائی و هنگالسی بیش از پنجاه میلیون نفر متکلم دارند .

نزدیک به پنجاه میلیون نفر نیز زبانهای اوکرائنی (در روسیه جنوبی) و بهاری و تلوگو (Telugu در هندوستان) را میگویند .

در اروپا زبان اول زبان آلمانی است و در آفریقا زبان عربی از سایر زبانها پیش است .

ریشه های مختلف زبان

بیش از نیمی از مردم جهان که تقریباً یک میلیارد و نیم میشوند بزبانهای حرف میزنند که با هم منسوب

هستند . باین دسته از زبانها نام «هندواروپائی» داده اند که از شمال هندوستان تا غرب اروپا ریشه دو اند . زبان های هندواروپائی به انگلیسی ، روسی ، ایرلندی ، فرانسوی ، یونانی ، آلبانی ، ارمنی و هندوستانی تقسیم میگردند . زبانهای منسوب به گروه هندواروپائی را به وجه میتوان تشخیص داد اول از لحاظ دستور زبان که تقریباً بهم شباهت کامل دارند و هر چه به عقب برگردیم این شباهت بیشتر میشود دوم لغات اصلی این زبانها غالباً با هم مربوط هستند مثلثت پدر ، مادر ، خواهر و برادر در تمام این زبانها شباهت کامل دارند سوم مخارج اصوات حروف مختلف است که تغییرات آنها در زبانهای مختلف مشابه است مثلاً آنجا که در زبانهای دیگر حرف «P» استعمال میشود در زبان آلمانی با انگلیسی «F» بکار میروند مثال : پدر و پسر که در زبان لاتین pes و pater گفته میشود در انگلیسی Foot و Father است در زبانهای هندو اروپائی هشت شبه مهم یافت میگردد که عبارتند از آلمان یا توتونیک Teutonic (مثل انگلیسی ، هلندی ، آلمانی و اسکاندیناوی) و لاتین رومن (مانند لاتین ، فرانسه ، اسپانیولی ، پرتغالی ، ایتالیائی و رومانی) و بالتوا - لادویک Balto-slavic (زبانهای لیتوانی ، لاتیوی ، روسی ، اوکرائنی ، لهستان ، چک ، اسلواکی ، سرب ، کرواتی ، اسلوانی ، بلغاری) و سلتمیک Celtic (مانند ایرلندی ، ولزی ، برتنی و زبان قدیم گلها) و هند و ایرانی (مثل زبانهای هند شمالی ، هندوستانی ، هنگال ، فارسی) و یونانی و آلبانی و ارمنی .

بقیه اهالی کشورهای دنیا بزبانهای حرف میزنند که از ریشه های دیگر هستند و مهمترین آنها عبارتند از : سامی حامی شامل زبان های عبری ، آرامی ، عربی مصری و عبری .

اورال آلتائی شامل زبان های فنلاندی ، استونی ، لاپ ، هنگری ، ترکی ، مغولی و منچو .
سینوتبت شامل زبان های ژاپون ، کرمانی ، مالایائی ، دراویدی (هندیهای جنوب هندوستان) تامل ، تلوگو و غیره .
ریشه های کم اهمیت تری نیز مانند : زبان های آفریقائی ، بانتو ، سودانی و زبان اسکیموها و اهالی قفقاز و استرالیا های بومی و ژاپونهای شمالی و باسک های پیرنه وجود دارند .

کهنه و نو

قدیمترین زبان تاریخ زبان سومری است که اهالی بین النهرین قبل از هجوم سامی ها بدان تکلم میکردند . خط سومری همیشه بوده است و آناری که از آن باقی مانده به ۳۵۰۰ سال قبل از مسیح میرسد . زبان مصری که با خط هیروگلیف نوشته شده به همین اندازه قدیم است .
از زبان چینی آناری که بدو هزار سال قبل از میلاد مسیح مربوط میشود برجاست همچون سابقه زبان سانسکریت که قدیمی ترین زبان های هندواروپائی است تا دو هزار سال قبل از مسیح میرسد . زبان یونانی از زمان هومر یعنی هشتصد سال قبل از مسیح شروع یافت و رواج زبان لاتین پانصد سال قبل از میلاد مسیح صورت گرفته است .

اگر دانشمندان زودتر موفق به ضبط زبان سرخ پوستان نشوند دیگر دسترسی بدان میسر نخواهد بود

همه پدر را صدا میزنند اما هر کس بزبانی ....

تازه ترین زبانهای دنیا باید زبانهای مصنوعی یعنی زبان «-پراتنو» و زبان «اینترلینگوا» دانست که از هیچکدام استقبال نشده است.

از تازه ترین زبانهای رسمی دنیا باید زبان اندونزی را نام برد گویانکه این زبان یکی از شعب زبان مالایائی است که زبان بومی و تجاری تمام جزائر آن حدود است.

دستورهای مختلف زبان

در زبانهای موجود دنیا اختلافات مهمی در دستورهای زبان وجود دارد. مثلاً به يك زبان فقفازی نمیتوان گفت «من اورا می بینم» بلکه باید گفته شود «او بوسیله من دیده میشود» بعضی زبانهای دیگر مثل زبان باسکها (در جنوب فرانسه) و پاره ای زبانهای سرخ پوستان آمریکا فعل و فاعل و مفعول در يك کلمه خلاصه میشوند و باین ترتیب جمله ای وجود ندارد و تمام جمله ها يك کلمه است. قواعد اصلی زبانهای هندواروپائی مثل اسم، فعل، ضمیر، و امثال آن در پاره ای زبانهای دیگر وجود ندارد در زبان مجارستانی «او» برای مذکر و مؤنث و خنثی یکی است (در فارسی هم چنین است) در زبان انگلیسی برای «او» مؤنث و مذکر و خنثی در مفرد وجود دارد ولی جمع سوم شخص یکی است در زبان ژاپونی علامت مشخص جهت جمع بندی وجود ندارد و در بعضی زبانهای هندو اروپائی بعضی لغات اصلاً جمع ندارند یا مفرد ندارند.

خلاصه آنچه در زبانهای دنیا اصل و پایه است طرز انتقال فکر از فردی به فرد دیگر است. هر زبان این و تلفظ را انجام دهد زبان زنده شمرده میشود تفاوتی که میان زبانهای موجود است مثل اختلافی است که بین وسائل حمل و نقل از قبیل هواپیما، جت، اتومبیل، کشتی، قاطر، شتر، و امثال آن وجود دارد بهر حال هر کدام از این وسائل حاجت بشر را مرتفع میسازند.

گر به الکتریکی

بلاخره گر به الکتریکی هم اختراع شد. این گر به می تواند هر نوع شربت شور، غذا، آب جوهر که بروی زمین ریخته شده لوسیده و تمیز و پاک سازد... بهای این گر به های بی زبان کمتر از یکصد تومان است.